

VALENTIN FRIPTU

DISTINSULUI MEDIC, PEDAGOG ȘI SAVANT IACOB METAXA LA 85 ANI

Să scrii despre un medic cu suflet mare, cu calități profesionale neordinare, ilustru pedagog-făuritor de cadre medicale și neostenit om de știință e o problemă aproape nerezolvabilă.

Și totuși încercăm să conturăm profilul unui astfel de om de o deosebită inteligență și blîndețe coborît din spiritualitate rurală, cu cele mai fine și lucide culori ale spectrului, eprimîndu-ne prin acest gest nemărginita recunoștință precum și a altora mii de femei, cărora doctorul obstetrician-ginecolog Iacob Metaxa le-a adus cea mai mare bucurie și fericire în familie – nașterea copiilor, contribuind prin această neprețuită activitate la instalarea echilibrului, liniștei și înțelegerii în această celulă a societății. Continuatorul unui arbore genealogic alcătuit din oameni onești, sinceri și cu justete, doctorul Metaxa își are originea de la tatăl greco-german, refugiat din Germania pe pămîntul Moldav la vîrsta de 8 ani împreună cu părinții pe motive politice și de la mama-româncă, originară din Moldova. Viitorului doctor i-a fost predestinat să se nască într-o familie de oameni talentați, harnici, cu trainice tradiții culturale, nelemitate bogății spirituale.

Finisînd studiile universitare medicale (facultatea medicină generală Institutul de Medicină și Farmacie din Moldova) și primind Diploma cu Mențiune el refuzat funcția de lector la catedra Oftalmologie a Universității (năzuință de mare prestigiu, însă nerealizabilă pentru mai mulți absolvenți din acel an), și-a ales specialitatea obstetrică și ginecologie și a plecat să activeze acolo, unde prezența unui medic energic și cu trainice cunoștințe în materie era de o stringentă necesitate pentru popor la sat.

În această perioadă de activitate în sectorul rural, doctorul Metaxa a atras o deosebită atenție acordării ajutorului obstetrico-ginecologic celor mai vulnerabile verigi ale populației: femeii, mamei și copilului.

În rezultatul unei activități cu jerrtfire de sine a tînărului doctor într-o perioadă comparativ scurtă de timp, a fost decorat cu prestigioasele insigne „Eminent al Protejării Sanitare al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste” și „Eminent al Ocrotirii Sănătății al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste”.

„Întorcînd datoriile satului” și acumulând o vastă practică medicală, doctorul Metaxa susținînd excelent examenele de admitere a devenit doctorant pe specialitatea Obstetrică și Ginecologie în Centrul Unional de Obstetrică și Ginecologie din or. Moscova, unul dintre cele mai

faimoase instituții de acest profil din lume, nimerind în mijlocul celebrilor practicieni și pedagogi ai specialității, remarcabililor oameni de știință medicală (Malinovski M.S., Persianinov L.S., Bodeajina V.J., Jmakin K.N., Calganova R.I., Cvater E.A., Bartels A.B.)- legendele vieții ale obstetricii și ginecologiei ruse.

Timp de 3 ani aceste condiții de enormă activitate științifică și practică doctorul Metaxa a pregătit specialiști în domeniul cardiologiei perinatale pentru multe republici din Uniune și pentru toate țările democratice de peste hotare (România, Ungaria, Polonia, Bulgaria, Cehia, China, Vietnam, Coreea de Nord).

Este merituos, că pe parcursul celor trei ani de activitate în acest Centru Unional de prestigiu cu renume mondial, doctorul Metaxa nu a comis nici o eroare de diagnosticare și de tactică obstetricală grație incomparabilei responsabilități față de tot, ce i se încredința.

În Moldova, probabil, nimeni nu cunoaște faptul, că prima femeie cosmonaută din lume Valentina Tereșcova a fost pacienta concetățianului nostru, care fiind cel mai competent în țară specialist în cardiologie fetală, a monitorizat dezvoltarea intrauterină a fătului pe parcursul sarcinii, iar în timpul nașterii, în condiții de mare alarmă pentru iluștrii obstetricieni moscoviți (acadimicieni și profesori), întruniți în Consilium pentru preconizarea tacticii de finisare a nașterii, care evalua cu serioase complicații pentru mamă și făt, a determinat corect și oportun starea intrauterină a fătului și momentul necesității finisării urgente a nașterii, prin operație cezariană, asistînd la intervenție.

Finisînd cu succes doctorantura în Moscova și susținînd excelent teza la Academia de Științe medicale a Uniunii Sovietice, la care a fost înalt apreciat de Membrii Senatului și de oponenți, printre care se numără academicianul L.S. Persianov, mare om de știință și cunăscător cu merite a perinatologiei și academicianul M.S. Malinovski, fondatorul obstetricii științifice ruse și eminent pedagog, doctorul Iacob Metaxa a refuzat propunerea Conducerii Centrului de a-și continua activitate în funcție de colaborator științific al acestei instituții cu mari perspective de reluare a cercetărilor științifice, de progresare profesională și de colaborare internațională, întorcîndu-se în

Moldova și angajându-se în funcție de lector la catedra obstetrică-ginecologie a Universității de Stat de medicină și Farmacie, în care se simțea o necesitate stringentă de cadre didactice pentru instruirea în limba națională a viitorilor medici, de care țara avea mare cerință.

Acest gest veritabil cetățean al Patriei și al poporului Moldav, din rîndul căruia s-a ridicat, î-l plasează pe compatriotul nostru pe piedestalul adevăraților patrioți ai țării și a limbii naționale, în rîndul pilonilor învățămîntului medical moldav, promotorilor activi ai culturii naționale, a dragostei pentru limba noastră aleasă „să ne spuie-n hram și-acasă veșnicele adevăruri”.

Din primii ani de activitate în Moldova doctorul Metaxa s-a confirmat ca un excelent specialist în domeniul obstetricii și ginecologiei – una dintre cele mai prioritare ramuri ale medicinei contemporane, privită prin prisma responsabilității în dezvoltarea societății umane și protejării genofondului ereditar. Prin asiduitate, claritate intențiilor și deosebită insistență a reușit să acumuleze cele mai prețioase valori umane: cultura nobilă, erudiție și competență, bunătate și omenie, modestie și frumusețe spirituală și fizică, deosebindu-se evident prin mărimie și dragoste față de oameni, durerile și neliniștea cărora le simte aproape, fiind convins de faptul, că numai viața trăită pentru om este adevărată viață și numai o astfel de viață merită ferecire.

Activînd în domeniul medicinei mai mult de o jumătate de secol pe parcursul acestor ani depănați aflat într-un perpetuum mobile de muncă multilaterală, doctorul Metaxa a aliniat și a salvat viața sutelor de mii de suferinzi, a contribuit la apariția pe lume a zecilor de mii de copilași sănătoși – idealul familiei, aducînd prin aceasta un valoros aport în instalarea echilibrului liniștei, fericii, stabilității și armoniei în mijlocul familiei.

Profesorul Metaxa poartă deasemenea permanente legături cu foștii lui discipoli – studenți și rezidenți în specialitatea obstetrică și ginecologie din alte țări ale lumii (Siria, Sudan, India, Iordania, Livan, Iemen).

Chipul luminos al doctorului Metaxa nu este complet, dacă nu se va vorbi despre activitatea lui științifică, subliniind aportul său valoros în dezvoltarea științei medicale naționale și internaționale. Pe acest tărîm de activitate doctorul Metaxa s-a dovedit a fi un neobosit și scrupulos cercetător, dotat cu prudență și fin simț de experimentator. Deja în frageda tinerețe, aceste însușiri neordinare în timpul doctoranturii în Centrul Unional de obstetrică și ginecologie din Moscova, l-au înălțat cu mult deasupra numeroșilor doctoranzi din țară și de peste hotare, care lucrau asupra temelor științifice în această renumită instituția.

Rezultatele activității științifice și-au găsit oglindire în 325 de lucrări științifice (articole, teze, cărți de autor etc.), publicate în reviste medicale, materialele congreselor pe specialitate, simpoziunelor și conferențelor științifico-practice din republicile unionale, orașele din țară și de peste hotare (România, Polonia, Cehia, Italia, Germania, Siria (Damasc), Livia (Beirut).

Activitatea de publicitate a doctorului Metaxa este foarte fructuoasă: în afară de lucrările științifice indicate, această activitate include șase monografii (dintre care, două menționate și premiate de către Senatele Centrului Unional de Obstetrică și Ginecologie și a Universității de Medicină și Farmacie ca cele mai bune lucrări), două manuale și opt elaborări pentru studenți, rezidenți și medici, șase brevete de invenții. Este participant la lucrările a mai multor congrese, simpoziunee, conferințe științifice pe specialitate din țară și peste hotare, membru și expert al Consiliului pentru ocrotirea sănătății mamei și copilului al Ministerului Ocrotirii Sănătății din Republica Moldova și Membru al comisiei de atestare a medicilor din Republica Moldova.

Căsătorindu-se la finele anilor universitari cu soția sa doamna Raisa (absolventă a Universității de Stat a Moldovei), pedagog după profesie (specialistă în limba română, latină și franceză), viitorul doctor, pedagog și savant și-a rezolvat foarte reușit năzuințele sale, care î-l obsedau ani de-a rândul.

Soții Metaxa au crescut și educat doi copii, ambii îmbrățișînd profesia de medic (fica Violeta – obstetrician-ginecolog, fiul Enrico – chirurg otorinolaringolog, care sunt căsătoriți deasemenea cu medici: fica – cu urolog chirurg, fiul – cu neoropatolog), și trei nepoți care sunt bucuria bunicilor, doi dintre ei (gemenii Mariana și Vladimir) sunt posesori a cîte trei atestate de studii superioare (dintre care și diploma de studii economice a Universității din Amsterdam), iar al treilea nepoțel – Iulian la moment studiază facultatea de medicină în România.

Doctorul Metaxa, ca și ceilalți frați ai săi, este excepțional pasionat de poezie (scrie poezii lirice, dar și fabule pe teme actuale), pictura (pictază paisaje în ulei) și muzică (în deosebi, opera).

Distinsul medic, pedagog și savant, afirmat pe pămîntul moldav, reprezintă un exemplu de devotament și demnitate națională, întreaga lui viață fiind consacrată salvării omului, instruirii excepționale a cadrelor și promovării științei medicale naționale.